

Valtion tutkimusrahoituksella toteutettava tutkimus Kuopion yliopistollisessa sairaalassa

Laatija(t): Ihalainen Irma, Pehkonen Helena

Vastuuhlö: Kemppainen Tatu

Hyväksyjä: Hedman Antti

Kuvaus: Ohjeessa kuvataan valtion tutkimusrahoituksen (VTR) hallinnointia, hakemista ja käyttöä koskevat menettelyt Kuopion yliopistollisen sairaalan erityisvastuualueella

Sisältö

1. VALTION RAHOITUS YLIOPISTOTASOISEEN TERVEYDEN TUTKIMUKSEEN	2
1.1. Valtion tutkimusrahoitus	2
1.2. Tutkimuksen valtakunnallinen arviointi	2
1.3. KYS erva-tutkimustoimikunta	3
1.3.1. Kokoonpano ja tehtävät	3
1.3.2. Käytännön toiminta	3
1.4. Yliopistotasaisen terveyden tutkimuksen tavoitteet ja painoalueet 2020 - 2023	4
1.5. Valtion tutkimusrahoituksen jakaminen tutkimushankkeille	4
2. VALTION TUTKIMUSRAHOITUKSEN HAKEMINEN	4
2.1. Oikeus rahoituksen hakemiseen	4
2.2. Rahoitushakemuksen tekeminen	5
2.3. Organisaatiositoumus	5
2.4. Rahoitushakemusten arviointi	6
2.4.1. Hakemusten tarkastaminen	6
2.4.2. Asiantuntija-arviointi	6
2.4.3. Arviointikriteerit	6
2.4.4. Esteellisyys	7
2.4.5. Luottamuksellisuus	7
2.5. Rahoituspäätökset ja muutoksenhaku	8
3. VALTION TUTKIMUSRAHOITUKSEN KÄYTTÖ JA SEURANTA	8
3.1. Vastuut	8
3.2. Rahoituksen käyttöönotto ja käyttö	8
3.3. Rahoituksen käyttökohteet	9
3.5. Hallintokulut	10
3.6. Tutkimushankkeissa tapahtuvat muutokset	10
3.6.1. Rahoitussuunnitelman muutokset	10
3.6.2. Toteuttajaorganisaation muutos	11

3.6.3.	Muut muutokset	11
3.7.	Tutkimushankkeen raportointi	11
3.7.1.	Raportointi	11
3.7.2.	Julkaisutiedot	11

1. VALTION RAHOITUS YLIOPISTOTASOISEEN TERVEYDEN TUTKIMUKSEEN

Tässä KYSin erityisvastuualueen (erva) tutkimustoimikunnan ohjeessa kuvataan valtion tutkimusrahoituksen (VTR) jakamiseen, hakemiseen, käyttöön ja raportointiin liittyvät periaatteet ja menettelytavat KYSin ervalla. Jokainen KYSin erva-alueen organisaatio vastaa itse VTR:n käyttöönottoon ja käyttöön liittyvästä ohjeistuksesta. Tästä ohjeesta ja sen päivittämisestä huolehtii KYSin Tiedepalvelukeskus.

1.1. Valtion tutkimusrahoitus

Valtion rahoituksesta yliopistotasoiseen terveyden tutkimukseen säädetään [Terveystieteidenhuoltolain \(1326/2010\)](#) 61 - 66 §:ssä. Sosiaali- ja terveysministeriö myöntää erva-tutkimustoimikunnille tutkimusrahoitusta neljäksi vuodeksi kerrallaan tekemänsä päätöksen mukaisesti. VTR:n määrä on riippuvainen valtion budjetista ja vaihtelee vuosittain. Ministeriön päätös perustuu tutkimustoimikunnan painoalueiden ja tavoitteiden toteutumiseen sekä tutkimuksen laatuun, määrään ja tuloksellisuuteen edellisellä nelivuotiskaudella. Erva-tutkimustoimikunnat päättävät tutkimusrahoituksen osoittamisesta alueensa tutkimushankkeille. Aluehallintovirasto maksaa tutkimusrahoituksen kuukausittain erva-tutkimustoimikunnalle. Erva-tutkimustoimikunta maksaa rahoituksen edelleen hankkeiden toteuttajaorganisaatioille kuukausittain.

Yliopistotasaisen terveyden tutkimuksen painoalueista ja tavoitteista sekä valtakunnallisen terveyden tutkimuksen arviointiryhmän tehtävistä ja kokoonpanosta säädetään [sosiaali- ja terveysministeriön asetuksessa yliopistotasaisen terveyden tutkimuksen rahoituksesta \(888/2019\)](#).

1.2. Tutkimuksen valtakunnallinen arviointi

Sosiaali- ja terveysministeriö asettaa valtakunnallisen yliopistotasaisen terveyden tutkimuksen asiantuntijoista koostuvan terveyden tutkimuksen arviointiryhmän neljäksi vuodeksi kerrallaan. Kokoonpanossa huomioidaan alueellinen kattavuus, puolueettomuus ja tutkimuksen eri painoalueille kohdentuva asiantuntijuus.

Arviointiryhmän tehtävänä on arvioida tutkimuksen laatua, määrää, tuloksellisuutta ja painoalueiden ja tavoitteiden saavuttamista kuluneella nelivuotiskaudella, laatia erva-tutkimustoimikuntien tuottaman aineiston pohjalta yhteenveto

arviointikauden tutkimustoiminnasta ja tehdä sosiaali- ja terveysministeriölle ehdotus rahoituksen jakamisesta erityisvastuualueille seuraavana nelivuotiskautena. Ministeriö päättää rahanjaosta arviointi-ryhmän ehdotuksen pohjalta. (Sosiaali- ja terveysministeriön asetus yliopistotasaisen terveyden tutkimuksen rahoituksesta 888/2019.)

1.3. KYS erva-tutkimustoimikunta

1.3.1. Kokoonpano ja tehtävät

KYS erva-tutkimustoimikunta on Pohjois-Savon sairaanhoitopiirin (PSSHP) kuntayhtymän lakisääteinen toimielin ([Terveystieteidenlaki 1326/2010](#)) ja se toimii hallinnollisesti KYSin yhteydessä. Toimikunnan kokoonpanoon kuuluvat puheenjohtaja ja viisi (5) jäsentä, joista yksi (1) on varapuheenjohtaja. Toimikunnan jäsenet edustavat monitieteisesti KYSin erva-alueen terveydenhuollon toimintayksiköitä. Jokaisella jäsenellä on nimetty varajäsen. Toimikunnan puheenjohtaja toimii esittelijänä ja valmistelijana toimii erva-tutkimuskoordinaattori. Lisäksi läsnäolo-oikeutettuja ovat asiantuntija, lakimies ja sihteeri. Toimikunta voi kutsua kokoukseen myös muita henkilöitä. Tutkimustoimikunnan tehtävänä on päättää ja VTR:n jakamisesta tutkimushankkeille ulkopuolisten arvioijien arvioimien hakemusten perusteella. Tutkimustoimikunnan kokoonpano löytyy KYSin internetsivuilta (pssh.fi > Tutkimus > KYS erva-tutkimustoimikunta).

1.3.2. Käytännön toiminta

KYS erva-tutkimustoimikunta kokoontuu 2 - 4 kertaa vuodessa. Toimikunnan jäsenten esteellisyydestä noudatetaan hallintolain (434/2003) virkamiehen esteellisyyttä koskevia säännöksiä (27 - 29 §). Toimikunnan kokous on päätösvaltainen, kun kokoukseen osallistuu enemmän kuin puolet kaikista jäsenistä. Toimikunnan jäsenen tulee arvioida mahdollinen esteellisyytensä asian käsittelyyn ja ilmoittaa siitä hyvissä ajoin ennen kokousta ja viimeistään ennen asian käsittelyä kokouksessa. Jäsenen ollessa estynyt tai esteellinen osallistumaan toimikunnan kokoukseen, on hänen huolehdittava itse varajäsenen kutsumisesta kokoukseen. Toimikunnan asioiden valmistelua johtaa puheenjohtaja yhteistyössä erva-tutkimuskoordinaattorin kanssa. Lakimies osallistuu tarvittaessa kokousasioiden valmisteluun. Toimikunnassa on puheenjohtaja ja yksi varapuheenjohtaja. Mikäli molemmat ovat esteellisiä, valitsee toimikunta kyseistä kokousta tai kokousasiaa varten puheenjohtajan jäsenten keskuudesta. Kokousten pöytäkirjat ja esityslistat ovat saatavilla KYSin internetsivuilta (pssh.fi > Tutkimus > KYS erva-tutkimustoimikunta). Toimikunnan jäsenille maksetaan kokouspalkkiot PSSHP:n kuntayhtymän luottamushenkilöiden palkkiosäännön mukaisesti ja korvataan matkakustannukset, mikäli jäsenen oma organisaatio ei niitä korvaa.

KYS erva-tutkimustoimikunnan käytännön toiminnan järjestäminen, ylläpito ja kehittäminen sekä VTR:n koordinointi on KYSin Tiedepalvelukeskuksessa. Jokaisessa erva-alueen sairaanhoitopiirissä ja VTR:n hakemiseen oikeutetussa Niuvanniemen sairaalassa on erva-yhteyshenkilö, jonka tehtäviin kuuluu tie-

donvälitys ja yhteydenpito oman sairaanhoitopiirin organisaatioihin/omaan organisaatioon.

1.4. Yliopistotasaisen terveyden tutkimuksen tavoitteet ja painoalueet 2020 - 2023

VTR:ta hakevien tutkimushankkeiden tulee noudattaa sosiaali- ja terveysministeriön ja erä-tutkimustoimikuntien määrittelemiä yliopistotasaisen terveyden tutkimuksen linjauksia. Tutkimuksen tavoitteena vuosina 2020 - 2023 on

- 1) edistää väestön terveyttä ja hyvinvointia terveydenhuollon palvelujärjestelmässä tehtävän korkeatasoisen ja vaikuttavan terveyden tutkimuksen kautta;
- 2) edistää terveydenhuollon laatua ja potilasturvallisuutta; ja
- 3) tuottaa uutta tietoa sekä huolehtia sen levittämisestä ja hyödyntämisestä terveydenhuollossa ja muualla yhteiskunnassa (Sosiaali- ja terveysministeriön asetus yliopistotasaisen terveyden tutkimuksen rahoituksesta 888/2019).

Yliopistotasaisen terveyden tutkimuksen painoalueet vuosina 2020 - 2023 ovat:

- 1) tulevaisuuden dataintensiivisten tutkimusmenetelmien saaminen terveydenhuollon käyttöön;
- 2) kliininen ja translationaalinen terveystieteellinen tutkimus ja tutkijan urapolun tukeminen;
- 3) terveys- ja hyvinvointieroja kaventavan palvelujärjestelmän kehittämistä tukeva tutkimus.

1.5. Valtion tutkimusrahoituksen jakaminen tutkimushankkeille

KYS erä-tutkimustoimikunta jakaa VTR:n KYSin erä-alueen tutkimushankkeille hakemusten perusteella. Sosiaali- ja terveysministeriön asetuksen (888/2019) mukaisesti erä-tutkimustoimikunnan tulee ohjata tutkimuksen painoalueille 1-3 kohdassa tarkoitetuille painoalueille vähintään 50 prosenttia myönnetystä yliopistotasaisen terveyden tutkimuksen rahoituksesta.

2. VALTION TUTKIMUSRAHOITUKSEN HAKEMINEN

2.1. Oikeus rahoituksen hakemiseen

VTR:n hakijoina voivat olla KYSin erä-alueen terveydenhuollon toimintayksiköä ylläpitävä kunta, kuntayhtymä, valtion mielisairaala tai sosiaali- ja terveysministeriön asetuksella (1125/2013) säädetty palveluiden tuottaja. VTR-hakemusten on perustuttava tutkimushankkeisiin, jotka hallinnoidaan KYS erä-alueen VTR-kelpoisissa organisaatioissa. Hankkeilla tulee olla nimetty vastuhenkilö. Rahoituksen hakijan on oltava tosiasiallisesti työssä vähintään 20 % (työ- tai virkasuhteessa) KYS-erä-alueen VTR-kelpoisessa hakijaorganisaatiossa rahoituksen koko ajan (haku-, arviointi-, päätös- ja käyttöaikana). Rahoituksen saajan tulee ilmoittaa palvelussuhteessa tapahtuvista oleellisista muutoksista (esim. palvelussuhteen päättyminen, pidemmät poissaolot) oman organisaation Valtion tutkimusrahoitusta koordinoiville henkilöille. Ilmoituksen jäl-

keen organisaatio tekee selvityksen rahoituksen jatkosta huomioiden, että rahoitusta voi käyttää vain erva-alueen VTR-kelpoisissa organisaatioissa. Koko-aikaisesti virka-/työvapaalla (pl lakisääteiset poissaolot) oleva ei voi olla hakijana eikä hänelle voida myöntää VTR rahoitusta, koska työssäolon ehto ei täyty. Konsultaatiosopimuksella työsuhteessa olevat henkilöt voivat toimia tutkimusryhmässä, mutta eivät VTR-rahoituksen hakijana.

VTR-haku järjestetään vuosittain. Hakukuulutus ja -ohjeet julkaistaan KYSin internetsivuilla (psshp.fi > Tutkimus) haun alkaessa. Tiedot lähetetään myös erwa-yhteyshenkilöille, jotka huolehtivat tiedottamisesta omalla alueellaan. KYS erwa-tutkimustoimikunta päättää rahoitushaun ja arvioinnin periaatteista, järjestämisestä ja menettelyistä vuosittain ennen seuraavaa hakua.

2.2. Rahoitushakemuksen tekeminen

Yksityiskohtaiset hakuohjeet julkaistaan KYSin internetsivuilla (psshp.fi > Tutkimus) haun alkaessa. Tutkimushankerahoitusta haetaan KYSin eTutkija-järjestelmässä. Hakemukseen tallennetaan hakijan hakuluokka, hakemuksen tyyppi ja ORCID-tunnus.

VTR-hakemukseen kuuluvat eTutkijassa täytettävä perustieto, tutkimushanketta koskevat tiedot ja kustannusarvio. Hakemukseen liitetään VTR-hakemuslomake, tutkimussuunnitelma ja hakijan julkaisuluettelo. Väitöskirjatutkimuksissa hakemukseen liitetään ohjaajan lausunto. VTR-hakemuslomakkeessa ilmoitetaan tiedot hankkeelle aikaisemmin myönnetystä rahoituksesta, tutkimusryhmästä ja yhteistyökumppaneista sekä kuvataan tutkimushankkeen yleinen merkitys terveyden edistämisen ja sairauksien hoidon kannalta sekä klininen ja terveystieteellinen merkitys. Lomake sisältää tutkimushankkeen vastuuhenkilön ansioluettelon joka sisältää kuvauksen hakijan aikaisemmasta tutkimusnäytöstä.

Hakemuksen voi jättää suomen- tai englanninkielisenä. Hakemusaineistoa tulee rajoittaa eikä hakemukseen saa liittää muuta materiaalia kuin ohjeenmukaiset dokumentit.

2.3. Organisaatiositoumus

VTR:n hakijana toimii organisaatio ([Terveystieteiden laaki 1326/2010](#)). Kaikilla VTR-hakuun osallistuvilla tutkimushankkeilla tulee olla organisaation virallinen hyväksyntä/sitoumus. Organisaatiositoumuksella hakijaorganisaatio sitoutuu vastaamaan tutkimushankkeista. Organisaation vastuut on kuvattu tämän ohjeen kohdassa 3.1.

Tiedepalvelukeskus vastaa keskitetysti kaikkien KYSin erwa-alueen hakijaorganisaatioiden sitoumusten hankkimisesta hakuajan päätyttyä. Yhteistyössä tehtävissä tutkimushankkeissa, jotka toteutetaan useammassa terveydenhuollon organisaatiossa, tarvitaan kaikkien tutkimushankkeeseen osallistuvien organisaatioiden virallinen hyväksyntä/sitoumus. Sitoumuksen allekirjoittaa henkilö, jolla on organisaation nimenkirjoitusoikeus.

Tutkimushankkeesta vastaavan henkilön / tutkijan on keskusteltava tutkimushankkeen toteuttamisesta yksikön johtajan tai organisaation tutkimushankkeista vastaavan henkilön kanssa (organisaation käytäntöjen mukaisesti) ennen hakemuksen laatimista.

2.4. Rahoitushakemusten arviointi

2.4.1. Hakemusten tarkastaminen

VTR-hakemuksille tehdään Tiedepalvelukeskuksessa ns. tekninen tarkastus hakuajan päätyttyä. Tarkastuksessa huomioidaan organisaation ja vastuuhenkilön VTR-kelpoisuus, hakemuksen tekninen oikeellisuus ja toimittaminen KYS erva-tutkimustoimikunnalle määrääjässä. Mikäli hakemuksessa huomataan puutteita tai se on väärin täytetty, hakemus voidaan hylätä.

2.4.2. Asiantuntija-arviointi

Tutkimushankehakemukset arvioivat ulkopuoliset arvioijat. Ulkopuoliset arvioijat valitsee erva-tutkimustoimikunta. Hakemukset ja arvioitsijat satunnaistetaan ja arviointi toteutuu eTutkija-järjestelmässä. Arvioijat pisteyttävät hakemukset erva-tutkimustoimikunnan hyväksymien arviointikriteerien mukaisesti. KYSin Tiedepalvelukeskuksessa pisteytetään osa hakemuksen arvioitavista kohdista hakemuslomakkeessa annettujen numeeristen tietojen perusteella ennen ulkopuolisen asiantuntija-arvioinnin alkamista.

2.4.3. Arviointikriteerit

VTR-hakemusten arvioinnissa käytettävät arviointikriteerit:

- Tutkimushankkeen yleinen merkitys terveyden edistämisen ja sairauksien hoidon kannalta
- Tutkimushankkeen kliininen ja terveystieteellinen merkitys
- Tutkimushankkeen innovatiivisuus
- Tutkimusmenetelmien ja -aineiston laadukkuus. Tilastolliset asiat on huomioitava tutkimussuunnitelmassa.
- Tutkimushankkeen toteuttamiskelpoisuus ja rahoitussuunnitelman realistisuus. Hakemuksen tulee sisältää suunnitelma haettavan VTR:n käytöstä ja arvio tutkimus-hankkeen kokonaisbudjetista.
- Tutkimusryhmä, -ympäristö ja -yhteistyö
- Tutkimushankkeen laajuus (kansainvälinen, kansallinen ja paikallinen yhteistyö)
- Tutkimushankkeelle aikaisemmin saatu muu ulkopuolinen rahoitus.
- Tutkimushankkeen hakijan pätevyys. Arvioinnissa huomioidaan väitöskirja-tutkimusten ohjaus, vertaisarvioitut alkuperäistutkimusartikkelit, Hirsch-indeksi, kuluvan vuoden JUFO-luokitus ja aikaisempi tutkimusrahoitus. (ei väitöskirjatutkimushankkeiden arvioinnissa)
- Tutkimushankkeen vastuuhenkilön aikaisempi tutkimusnäyttö (ei väitöskirjatutkimushankkeiden arvioinnissa)

- Väitöskirjatutkimushankkeiden arvioinnissa huomioidaan jatko-opintojen eteneminen, julkaisut ja väitöskirjatutkijan saama tutkimusrahoitus
- Tutkimushankkeen kohdistuminen sosiaali- ja terveysministeriön määrittelemiin tutkimuksen painoalueisiin ja tavoitteisiin

2.4.4. Esteellisyys

Hakemusten arviointiin kohdistuvissa esteellisyyskysymyksissä sovelletaan [Hallintolain \(6.6.2003/434\)](#) esteellisyyttä koskevia säännöksiä ja Suomen Akaatemian esteellisyysperiaatteita. Arvioija on esteellinen, jos hän esimerkiksi:

- hyötyy hakijan hakemuksen hyväksymisestä/hylkäämisestä tai hänelle seuraa niistä haittaa,
- työskentelee läheisessä yhteistyössä hakijan kanssa (esim. julkaisuyhteistyö, välitön esimies- tai alaisasema, toimiminen hakijan ohjaajana viimeisen kolmen vuoden aikana, kuuluminen arvioitavana olevan hakemuksen tutkimusryhmään tai osallisuus tulosten julkistamisessa tai soveltamisessa),
- hakee samaa rahoitusta kuin hakija,
- on hakijan lähisukulainen (1) avio- tai avopuoliso, lapsi, lapsenlapsi, sisarus, vanhempi, isovanhempi tai muu läheinen henkilö (esimerkiksi kihlattu tai läheinen ystävä) sekä näiden avio- ja avopuolisot 2) vanhemman sisarus tai tämän avio- tai avopuoliso, sisaruksen lapsi, henkilön ex-puoliso (avio- tai avoliitosta) 3) avio- tai avopuolison tai tämän avio- tai avopuolison lapsi, lapsenlapsi, sisarus, vanhempi, isovanhempi tai puolison sisaruksen lapsi 4) yllä mainittuihin verrattava puolisolukainen.)

Lisäksi arvioijan tulee ilmoittaa itsensä esteelliseksi, jos hänen puolueettomuutensa saattaisi muutoin vaarantua tai mikäli hän kokee asiassa eturistiriidan.

Mikäli arvioija toteaa tai epäilee olevansa esteellinen, hän ei voi tehdä arviointia. Arvioijan tulee ilmoittaa asiasta KYSin Tiedepalvelukeskukseen mahdollisimman pian. Tiede-palvelukeskus välittää arviointimateriaalin toiselle arvioijalle.

2.4.5. Luottamuksellisuus

Hakemusten arviointiprosessissa sovelletaan [Lakia viranomaisten toiminnan julkisuudesta \(21.5.1999/621\)](#). Hakemusasiakirjoja käsitellään ja säilytetään luottamuksellisesti. Kun arviointiprosessi on ohi, arvioija hävittää mahdollisesti itse tulostamansa asiakirjat ja tallennetut tiedostot asianmukaisesti.

Arviointiasiakirjat ovat muilta osin salassa pidettäviä, mutta hakijoilla on oikeus saada oman hakemuksensa arviointitiedot nähtäväksi rahoituspäätöksen jälkeen. Hakemus- ja arviointimateriaalit säilytetään [Arkistolain \(23.9.1994/831\)](#) ja KYSin arkistointiohjeiden mukaisesti.

Hakemusten tekijöiden ja rahoituksen saajien henkilötietojen käsittelyssä noudatetaan EU:n yleistä tietosuojasetusta 2016/679 (GDPR). Hakemusten teki-

jöistä ja rahoituksen saajista ylläpidetään henkilötietorekisteriä. Tiedot rekisteriin saadaan hakijalta ja niitä käytetään rahoituksen hakemiseen, arviointiin ja rahoituksen jakoon liittyvissä asioissa. Tietosuojaseloste VTR-rekisterin henkilötietojen käsittelystä on esillä KYSin internetsivuilla. Lisätietoja PSSHP:n tietosuojavastaavalta.

VTR-rahoituksen hakijoiden ja saajien tiedot julkaistaan PSSHP:n internet-sivuilla. Mikäli hakemuksen tekijä ei anna lupaa tietojen julkaisemiseen, on tästä ilmoitettava KYSin Tiedepalvelukeskukseen esim. sähköpostilla.

2.5. Rahoituspäätökset ja muutoksenhaku

KYS erva-tutkimustoimikunta päättää rahoitushaun ja arvioinnin periaatteista, järjestämisestä ja menettelyistä vuosittain ennen seuraavaa hakua. Tiedepalvelukeskus tekee arvioiduista hakemuksista yhteenvedon. Erva tutkimustoimikunnan puheenjohtaja tekee esityksen erva-tutkimustoimikunnan kokouksen päätettäväksi.

Rahoituspäätökset lähetetään tiedoksi rahoitusta hakeneille organisaatioille ja tutkimus-hankerahoituksen hakijoille.

KYS erva-tutkimustoimikunnan rahoituspäätöskokouksen jälkeen tutkimusrahoituksen hakijoille tehdään yhteenveto arviointipisteytyksistä ja kirjallisista palautteista. Hakijoilla on oikeus hakea muutosta rahoituspäätökseen. Oikaisuvaatimuksen voi tehdä se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa. Oikaisuvaatimus tehdään kirjallisena KYSin kirjaamoon ja osoitetaan oikaisuvaatimusviranomaisena toimivalle KYS erva-tutkimustoimikunnalle.

3. VALTION TUTKIMUSRAHOITUKSEN KÄYTTÖ JA SEURANTA

3.1. Vastuut

Tutkimushankkeen toteuttajaorganisaatiolla on kokonaisvastuu tutkimushankkeille myönnetyn VTR:n käytöstä, seurannasta ja raportoinnista KYS erva-tutkimustoimikunnalle. Toteuttajaorganisaatioiden sisäiset vastuut pohjautuvat ko. organisaation omiin ohjeisiin ja toimintatapoihin. Tutkimusrahoituksen hakija vastaa tutkimushankkeen käytännön toteutuksesta, rahoituksen käytöstä, seurannasta ja raportoinnista omalle VTR-kelpoiselle organisaatiolle.

3.2. Rahoituksen käyttöönotto ja käyttö

Sosiaali- ja terveysministeriö tekee päätöksen erityisvastuualueiden saamasta VTR:n määrästä alkuvuodesta. Aluehallintovirasto maksaa tutkimusrahoituksen kuukausittain KYS erva-tutkimustoimikunnalle, joka välittää rahoituksen edelleen rahoitusta saaneiden tutkimushankkeiden toteuttajaorganisaatioille. Organisaatiot jakavat rahat myönteisen rahoituspäätöksen saaneille tutkimushank-

keille omien käytäntöjensä mukaisesti. Rahoituksen käyttöönotto, käyttö ja seuranta tapahtuvat organisaation omien käytäntöjen mukaisesti.

3.3. Rahoituksen käyttökohteet

VTR on tarkoitettu käytettäväksi rahoitusta saaneen hankkeen kuluihin hakemuksessa esitetyn kustannuserittelyn mukaisesti. Tutkijoiden ja tutkimushenkilökunnan palkat, laite- ja materiaalihankinnat, ostopalvelut ja muut menot, esimerkiksi tutkimuskokoukset. Väitöskirjatutkimushankkeessa VTR:a voidaan käyttää vain tutkijan omaan palkkaan.

Jos väitöskirjahakuluokassa saatua rahoitusta on käyttämättä tohtoritutkinnon valmistumisen jälkeen, rahoituksen saaja voi käyttää jäljellä olevan rahoituksen samaan tutkimushankkeeseen liittyviin palkkakuluihin.

VTR:ta voidaan käyttää kuluihin, jotka aiheutuvat tutkijan/tutkimushenkilökunnan työskentelystä tai osallistumisesta suoraan nimenomaiseen tutkimukseen liittyviin Suomessa tai ulkomailla järjestettäviin seminaareihin, kongresseihin, konferensseihin, koulutuksiin ja tutkimuskokouksiin. Tutkimushenkilöstön matkakustannusten korvausten osalta noudatetaan KVTESin korvaussääntöjä. Potilaiden matkakustannusten korvaamisessa noudatetaan organisaatioiden omia ohjeita ja menettelyjä.

3.4. Tutkimushenkilöstön palkat

Tutkimushenkilöstön palkkauksessa ja työajan määrittelyssä noudatetaan KVTESiä ja organisaatioiden omia ohjeita ja linjauksia. Palkkauksen perustana on korkeintaan viranhaltijan/työntekijän oman viran tai toimen tehtäväkohtainen palkka. Palkkauksen tulee vastata tutkimuksessa tehtävän työn vaatimustasoa. Tutkimusrahoituksen saanut hakija voi halutessaan työskennellä pienemmällä kuukausipalkalla, jolloin hän voi toimia tutkijana pidemmän jakson. Hakija sopii järjestelyistä esimiehensä kanssa.

Tehtäväkohtaisen palkan lisäksi maksetaan mahdollista työkokemuksilisää (3 % tai 8 %) ja määrävuosilisää. Henkilökohtaista lisää, joka on sidottu vakioviran/toimen tehtäviin, ei makseta.

Tutkimushankkeisiin palkattavien organisaation ulkopuolisten henkilöiden palkkaus voidaan rinnastaa vastaavantyyppistä tehtävää kyseisessä organisaatiossa tekevien viranhaltijoiden/työntekijöiden palkkaan. Ulkopuolisten henkilöiden palkan määrittelyä koskevissa kysymyksissä lisätietoja antaa KYSin Tiedepalvelukeskus.

Palkkakuluihin lisätään henkilösivukulut, jotka ovat yhteensä 40 % maksettavista netto-palkoista. Sivukulut sisältävät pakolliset, vapaaehtoiset ja laskennalliset sosiaalivakuutusmaksut, lomarahan ja laskennallisen sairausajan palkan. VTR:lla ei voi maksaa muussa kuin nimenomaisessa tutkimushankkeessa VTR:lla rahoitetun työjakson aikana kertyneitä lomarahoja. Vuosilomat pidetään

KVTESin mukaisesti. Organisaation ulkopuolisille henkilöille tutkimushankkeen aikana kertyneet vuosilomapäivät on pidettävä ko. hankkeen aikana.

Tutkimushenkilöstön työaikaseurannassa sekä lääkäreiden tutkijajaksolla tapahtuvassa päivystämisessä menettellään organisaation omien ohjeiden mukaisesti. Päivystyskorvauksia ei voi maksaa VTR:sta.

Tutkimushenkilöstön työsopimukset tehdään organisaation omien käytäntöjen mukaisesti. Yhteistyössä tehtävissä tutkimushankkeissa työsopimus tehdään siihen organisaatioon, missä tutkija/tutkimushenkilökuntaan kuuluva työskentelee. Organisaatio laskuttaa henkilön palkkakulut yhteistyötutkimushankkeen vastuuorganisaatiolta.

3.5. Hallintokulut

Tutkimushankkeen kustannuksiin sisällytetään tutkimustoiminnan yleishallinnolliset infrakulut, jotka saavat KYSin erva-alueelle olla korkeintaan 25 % tutkimushankkeelle myönnetystä VTR:sta. Tutkimushankkeesta vastaava organisaatio määrittelee infrakulun suuruuden ja käytön itse. Yhteistyössä tehtävissä tutkimushankkeissa infrakulun perii tutkimushankkeesta vastaava organisaatio.

3.6. Tutkimushankkeessa tapahtuvat muutokset

3.6.1. Rahoitussuunnitelman muutokset

Mikäli VTR:ta saanut tutkimushanke ei toteudu suunnitellusti sen vuoden aikana, jolle ra-hoitus on myönnetty, ja rahoitusta näyttää jäävän käyttämättä, siirretään se Tiedepalvelukeskuksen toimesta toiselle vuodelle automaattisesti. Mikäli rahoitusta on käyttämättä toisen vuoden jälkeen, tutkimuksesta vastaavan henkilön/ tutkija tekee muutoshakemuslomakkeella esityksen siirrosta KYS erva-tutkimustoimikunnan puheenjohtajalle. Perusteluita syitä ovat muun muassa: tutkimukseen ei saada riittävästi tutkittavia, tutkijan sairastuminen, äitiys- ja isyyysvapaa tai tutkimuksen viivästyminen jonkin muun perustellun syyn takia. Mikäli tutkimuksen aloitus on viivästynyt tutkijasta riippumattomasta viranomaisyydestä, siirretään rahoitus automaattisesti seuraavalle vuodelle. Alin KYS erva-tutkimustoimikunnan puheenjohtajan päätöksellä siirrettävä summa on 500 €. Mikäli tutkija ei saa varoja käytettyä kolmen vuoden kuluessa, siirtyvät ne uudelleen jaettavaksi VTR-jaon yhteydessä. Siirto ei estä VTR:n hakemista nimenomaiselle hankkeelle sille vuodelle, jolle aiemmin myönnettyä rahoitusta on siirretty.

Tutkimushankkeelle myönnetty VTR voidaan siirtää organisaation toiselle VTR-tutkimushankkeelle. Varojen siirrosta tehdään VTR-muutoshakemus KYS erva-tutkimustoimikunnan puheenjohtajalle. Organisaation VTR-tutkimushankkeen ylittäessä budjetin, voi organisaatio käyttää hankkeen rahoituksen kattamiseen toisen VTR-tutkimushankkeen rahoitusta KYS erva-tutkimustoimikunnan puheenjohtajan hyväksynnällä. (VTR-muutoshakemus), joka on saatavissa KYSin

internetsivuilta (psshp.fi > Tutkimus > Tutkimusrahoitus > Valtion tutkimusrahoitus). Käyttämättä jäänyt VTR palautetaan jaettavaksi uudelleen VTR-jaossa.

Alkuperäiseen rahoitus suunnitelmaan tutkimushankkeen sisällä on mahdollista tehdä myös muita VTR:n käytön muutoksia (esim. rahoituksen kohdistaminen palkkojen sijasta materiaalihankintoihin; ei väitöskirjatutkimushankkeissa). Muutoksista vastaa tutkimusrahoituksen saaja. Muutokset on oltava raportoituissa. Kaikki siirto- ja muutospäätökset tallennetaan KYSin hallinnoimaan asiantuntijajärjestelmään.

3.6.2. Toteuttajaorganisaation muutos

Mikäli VTR:ta saaneen tutkimushankkeen vastuuhenkilö/rahoituksen saanut hakija vaihtaa organisaatiota KYSin erän sisällä rahoitusvuoden/vuosien aikana jatkaen yhä ko. tutkimushankkeen vastuuhenkilönä, voidaan rahoitus tarvittaessa siirtää organisaatiosta toiseen molempien organisaatioiden ja erä-tutkimustoimikunnan puheenjohtajan hyväksynnällä. VTR ei ole siirrettävissä toiselle erän alueelle. Hyväksyntä haetaan lomakkeella VTR-organisaatiosiiroihakemus, joka on saatavissa KYSin internetsivuilta (psshp.fi > Tutkimus > Tutkimusrahoitus > Valtion tutkimusrahoitus). Uusi toteuttajaorganisaatio laskuttaa luovuttavalta organisaatiolta tutkimushankkeen käytettävissä olevat varat ja infrakulut. Infrakulut laskutetaan suhteessa tutkimushankkeella käytettävissä oleviin varoihin. Uusi toteuttajaorganisaatio päättää infrakulujen perimisestä hankkeelta omien käytäntöjensä mukaisesti.

3.6.3. Muut muutokset

Tutkimushankkeissa tapahtuvissa, muissa kuin rahoitusta koskevissa muutoksissa, menetellään kunkin organisaation omien ohjeiden ja toimintatapojen mukaisesti.

3.7. Tutkimushankkeen raportointi

3.7.1. Raportointi

KYS erä-tutkimustoimikunta raportoi tiedot tutkimushankkeiden tuloksellisuudesta ja laadusta sekä tutkimusrahoituksen käytöstä ja kohdistamisesta tutkimuksen eri painoalueille edelleen sosiaali- ja terveysministeriölle rahoitusvuotta seuraavan vuoden kesäkuun loppuun mennessä. ([Terveystietokeskus 1326/2010](#).)

3.7.2. Julkaisutiedot

Julkaisuissa, joissa raportoidaan KYSin erä-alueen organisaatiossa toteutusta tieteellisestä tutkimuksesta, tulee ilmetä kirjoittajan yhteys KYSin erä-alueen organisaatioon (affiliaatio). VTR-rahoitusta saanut tutkija veloitetaan ilmoittamaan julkaisunsa KYSin tiedepalvelukeskukseen JULKI-rekisteriin tallentamista varten. Julkaisutiedot julkaisupisteineen muodostavat osan VTR:ta saaneiden tutkimushankkeiden laadun ja tuloksellisuuden arvioinnista. VTR-

tutkimushankkeiden tuloksellisuutta seurataan KYSin erva-alueen JULKI-järjestelmästä.

Tiedepalvelukeskus hakee julkaisutiedot suoraan PubMed –tietokannasta ja tunnistaa ne KYS ervan organisaatioille. Tiedepalvelukeskus lähettää julkaisutiedot tarkastettavaksi organisaatioille ja organisaatiot tarkastavat julkaisutiedot ja tarvittaessa toimittavat puuttuvien julkaisujen tiedot Tiedepalvelukeskukseen tallennettavaksi puolivuositain. Julkaisutietojen oikeellisuustarkastus tehdään Tiedepalvelukeskuksessa ja KYSin tieteellisessä kirjastossa.

Antti Hedman
KYS johtajaylilääkäri

Laskutusosoite

POHJOIS-SAVON
SAIRAANHOITOPIIIRIN KY
PL 900
70029 KYS

Posti- ja käyntiosoite

PUIJON SAIRAALA
PL 100
70029 KYS
Puijonlaaksontie 2
Kuopio

ALAVAN SAIRAALA
PL 200
70029 KYS
Kaartokatu 9
Kuopio

JULKULAN SAIRAALA
PL 300
70029 KYS
Puijonsarventie 40
Kuopio

KUOPION
PSYKIATRIAN KESKUS
PL 400
70029 KYS
Kotkankallionkatu 14
Kuopio

TARINAN SAIRAALA
PL 500
70029 KYS
Tarinaharjuntie 49
Siilinjärvi

Vaihde (017) 173 311
etunimi.sukunimi@kuh.fi
Y-tunnus 0171495-3

www.pssh.fi